

Descripció	Joc de rol-debat sobre la cancel·lació del deute dels Països en via de Desenvolupament (PED)
Temàtiques	Necessitats bàsiques, justícia social, cancel·lació del deute, deute odiós.
Objectius	Fomentar una reflexió en profunditat sobre la justícia i la necessitat de l'anul·lació del deute extern dels PED. Posar en evidència que la condonació del deute és un tema de voluntat política. Aportar xifres que demostrin la viabilitat econòmica de l'esmentada cancel·lació.
Continguts	Conceptes: servei del deute, transferències netes sobre el deute, deute odiós, dependència econòmica... Procediments: debat, argumentació lògica, presa de decisions. Actituds: conscienciació sobre la necessitat de l'anul·lació del deute. Actitud crítica davant les injustícies, foment de la participació, rebuig dels tòpics que es repeteixen sense ser contrastats amb la realitat.
Material	Material per escriure. Frases-cartell per ambientar l'aula.
Documentació	Arguments: <i>A favor de la cancel·lació del deute.</i> Arguments: <i>En contra de la cancel·lació del deute.</i>
Desenvolupament	<ul style="list-style-type: none"> • Es divideix la classe en dos grups i s'explica que realitzarem un debat argumentat sobre el tema de la condonació del deute sense condicions. Hi haurà un grup a favor del sí i un altre a favor del no. • Durant 15 minuts, els alumnes, en petits grups de 4 persones, pensaran els arguments amb què poden intentar convèncer els seus companys de la bondat de la seva proposta. Després es reuniran en dos grans grups (a favor i en contra) per posar en comú les seves aportacions i arribar a acords sobre l'estratègia que volen seguir en el debat. • Finalment, es repartirà a cada grup una bateria d'arguments ja elaborats per ajudar-los a defensar millor cada rol.
Orientacions	<ul style="list-style-type: none"> • Activitat recomanada a partir de 2n cicle de secundària. • Un cop plantejat l'objectiu del debat, podem deixar que els participants s'apunten al grup amb què estiguin més d'acord, sempre que els nombres ho permetin. • Convé organitzar-los. D'entrada, en petits grups en què tots i totes puguin intervenir. És molt important estimular-los perquè pensin que els arguments amb què defensin les seves postures han de comprendre diversos aspectes: històrics, polítics, econòmics, socials, ètics i fins i tot religiosos. • En essència es tracta de plantejar-se dos aspectes: 1) com defensar amb el màxim de rigor els propis arguments i 2) pensar quins poden ser els arguments del grup contrari per poder-los contestar amb la major rapidesa i contundència. Això permet a cadascun dels grups pensar i analitzar els pros i els contres de cada alternativa, cosa que enriquirà al màxim el debat. • Passat un temps prudencial, durant el qual l'educador pot suggerir o apuntar idees perquè els participants arribin per si mateixos a trobar el màxim d'arguments amb què defensar la seva proposta, es repartiran els arguments de l'annex. Els que no estiguin recollits a la llista elaborada prèviament hauran de ser discutits, acceptats i interioritzats pel grup abans de començar el debat.

- Podem sortejar qui inicia el debat. Aquest pot plantejar-se a partir de qualsevol dels arguments. El grup que el defensa té un temps limitat per exposar-lo i defensar-lo. El grup contrari té un torn de rèplica i el defensor un de més breu de contrarèplica. Així es van desgranant els arguments fins a l'últim.
- En finalitzar el debat, haurem de comptar els participants que "canvien la seva opinió" amb relació a la pregunta de l'inici, després d'haver sentit els arguments dels seus companys.
- Tal com es plantegen els arguments sembla plausible que l'opinió a favor de la cancel·lació es converteixi en majoritària i permeti prendre consciència als participants de la seva immediata necessitat. Podem ajudar al sí ambientant l'espai amb cartells i frases al·lusives a la cancel·lació del deute.

FRASES (per ambientar l'aula):

És realment necessari que deixem que els nostres fills morin de fam per poder pagar els nostres deutes?

Julius Nyerere, President de Tanzània (1964-85)

Les nacions riques podrien anul·lar el deute d'Àfrica sense ni tan sols notar-ho a nivell econòmic.

Jesse Jackson, President de la coalició Arc Iris. EUA.

El deute és pitjor que la sida... El deute s'apedaça, es renegocia, es recullen engrunes, és com donar aspirina a un malalt de càncer.

Abdoulaye Wade, President del Senegal. 2002

Els pobles del Tercer Món han de reembossar un deute que mai no han aprofitat i els beneficis del qual mai no els han arribat.

Adolfo Pérez Esquivel, Premi Nobel de la Pau. 1980.

És un fet conegut que el deute públic dels PED és inferior al 3% dels deutes mundials. La seva anul·lació de cap manera posaria en perill el sistema financer mundial.

D. Millet, E Toussaint: "50 preguntes i 50 respostes sobre el deute"

El que es fa pels altres sense els altres, es fa contra els altres.

Proverbi tuareg, citat per D. Millet, Agenda 21

El deute extern dels països del Sud ha estat reemborsat diverses vegades. Il·legítim, injust i fraudulent, el deute funciona com un instrument de dominació.

Fòrum Social Mundial de Portoalegre, 2002.

Quan dono menjar als pobres, diuen de mi que sóc un sant. Però quan pregunto per què els pobres no tenen res per menjar, em tracten d'agitador.

Dom Hélder Câmara, Arquebisbe de Recife, Brasil (1964 a 1985).

Annexos

Argumentacions en contra per al debat.

Argumentacions a favor per al debat.